

„Hoții mici sunt spânzurați,
cei mari sunt salutați.”

(W. Wander, 1880)

Perspectiva ingineriei în România

(Urmare din nr. trecut)

Și acum, pentru că ne întrebăm care este perspectiva ingineriei în România, noi nu ne putem desprinde de ideea că ea ar trebui să devină cheia realității economiei românești.

Pentru a se deschide o perspectivă în acest sens, ne trebuie mai întâi o putere politică responsabilă, capabilă să stimuleze schimbări fundamentale și radicale în legătură cu crearea condițiilor pentru motivarea și valorificarea superioară a potențialului uman autohton, ținând seama de efectele și implicațiile crizei de supraproducție din lume.

În ce domenii am putea avea șanse să răzvim? Ar trebui avute în vedere domenii ca: valorificarea resurselor naturale; agricultura și industria alimentară; industria chimică și a îngrășămintelor; industria ușoară; produse complexe unicat la comandă; domeniul pieselor și componentelor de schimb pentru auto, utilaje și echipamente; articole de birotică; produse-program fiabile (software); aviație utilitară; apă grea; energie electrică etc., pe bază de studii de fezabilitate, studii de piață și de risc.

În această perioadă, statul ar trebui să-și îndeplinească obligația prioritărilor de asigurare, în condiții avantajoase, a surselor de finanțare necesare producătorilor, respectând o ordine normală a priorităților și exercitând în același timp și în mod pertinent controlul strict al utilizării și recuperării inputurilor financiare.

O a doua prioritate a statului, în această perioadă, constă în organizarea, monitorizarea și sprijinirea în privirea personalului întreprinderilor publice și private productoare de bunuri și prestatoare de servicii.

Cea mai acerbă problemă pare să fie acum lupta pentru competitivitate. Aceasta necesită într-un fel o schimbare radicală în educația oamenilor, ceea ce înseamnă să câștige cel mai bun. Ca să ajungi cel mai bun ai nevoie să te pregătești, să te antrenezi, să lupți cu tine însuși, cu propriile slăbiciuni. La pregătirea fundamentală în profesie, de care dispune resursa umană internă, mai trebuie adăugat puțin, dar acest puțin este extraordinar de important în situația dată, chiar determinant și solici-tud schimbări radicale de atitudine.

prof.dr.ing. Vasile M.Cătuneanu,
președintele Fundației Române
pentru Promovarea Calității (FRPC)

(Continuare în pag. 3)

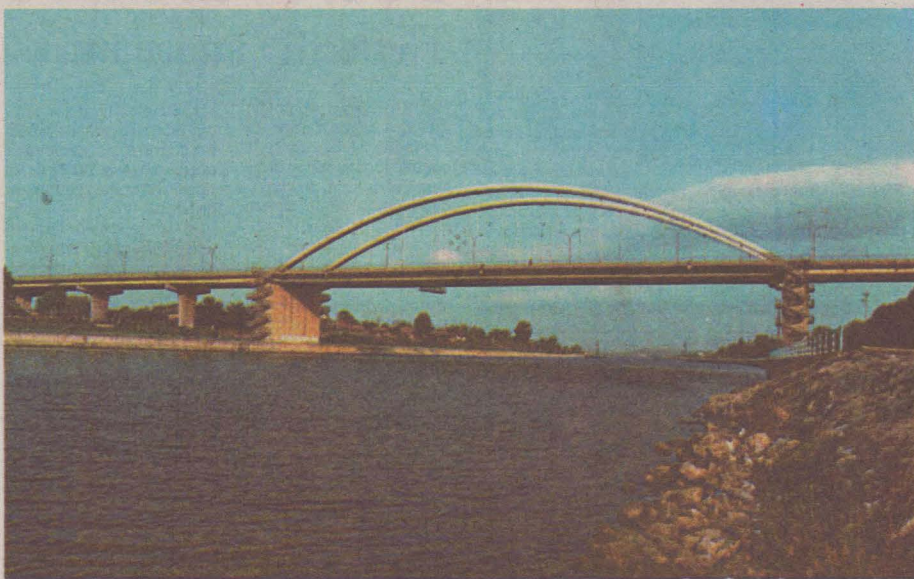
„S-au luat toate măsurile...”

În cele mai multe faze ale crizei puternice de pe piața financiară, autoritățile au dat asigurări că “s-au luat toate măsurile pentru rezolvarea situației”. În afară de caracterul impropriu al formulei (care amintește izbitor de “să facem totul!”), deoarece nimeni de pe acest pământ nu poate să le facă “pe toate”, se impune a observa că sub această umbrelă se ascunde, deseori, tocmai un deficit de acțiune, de măsuri.

Faptul că activitatea de supraveghere bancară nu a fost nici pe departe la nivelul minim necesar (stau mărturie crăhurile de la “Dacia Felix”, “Credit Bank”, “Colum-

na”, “Banca Albina”, “Bankcoop”, “Banca Internațională a Religioșilor”) că - pur și simplu - s-au scăpat din mână așa-numitele bănci populare, iar în materie de fonduri mutuale și de investiții, CNVM a eludat obligațiile elementare care îi reveneau indică foarte clar că nu “s-au luat toate măsurile”.

Este dificil la această oră să se dozeze - cum se cuvine - contribuțiile pe care le-au avut fraudă și incompetența, interesele oculte și structurile birocratice, absența unor reglementări și încălcarea legilor în vigoare. Dar este limpede că avem de-a face cu toate la un loc, ceea ce este

CĂDEREA FNI

ȘI ADÂNCIREA CRIZEI DE SISTEM ECONOMIC

Asistăm la o serie de luări de poziție prin care se transmit mesaje care, din păcate, și de această dată au venit mult prea târziu, după ce fenomenul a căpătat efect de masă. S-a trecut deja la o analiză a efectelor care, ca de obicei la noi în țară, au la bază tradiția “acaruului Păun” sau a “țapulii ispășitor”. Desigur că este necesar, pentru a intra în normalitate, ca o primă măsură să fie aplicarea și respectarea legilor actuale. Cei care au încălcat legea trebuie pedepsiți. Este un principiu de bază al statului de drept. Dar dacă totul se oprește la estomparea efectelor (cum de altfel s-a întâmplat și în cazurile anterioare din sistemul financiar: falimentarea băncilor Bancorex, Dacia Felix, Albina etc., falimentarea fondurilor de investiții SAFI, FNI), pedepșirea numai a “acaruului Păun” (de exemplu, CNVM) nu va îndrepta cu nimic lucrurile. Politicienii și specialiștii din jurul lor trebuie să înțeleagă că acest ultim semnal de alarmă atrage atenția că ne apropiem de căderea întregului sistem economic. Acest lucru nu poate fi oprit dacă nu se trece la analiza serioasă a cauzelor de fond ale stării actuale.

Analiza cauzelor trebuie realizată la două niveluri: contextul general și contextul specific. Referitor la contextul general se poate afirma că starea economică actuală este generată de criza de sistem economic datorată lungirii, nejustificat de mult, a perioadei de tranziție (mai mult de 10 ani), fără a se crea și consolida infrastructurile economiei de piață. Reforma s-a oprit la prima fază: descentralizarea și liberalizarea prețurilor, având ca efect crearea unor piețe (mărfuri, produse, servicii, financiare etc.) la care competiția privind stabilirea celor mai bune prețuri s-a transformat în competiția pentru obținerea celor mai bune comisioane pe principii antieconomice, urmărindu-se numai interesele personale de grup sau de partid (privatizarea prin FPS, achizițiile publice de produse și servicii, afacerea “Țigăreții”, “Costea” etc.).

de natură a provoca o legitima îngrijorare.

În toate compartimentele pieței financiare sunt obligatorii politicile prudentiale, adică acele politici menite să prevină crăhuri, să asigure - cu adevărat - premisele unei activități corecte și profitabile. Or, tocmai în acest domeniu s-au constatat cele mai mari și mai numeroase fisuri. Tot felul de escroci s-au strecurat prin aceste fisuri sub privirile îngăduitoare (și deloc dezinteresate în multe cazuri) ale unor funcționari publici. Dacă nu se pornește de la aceste date certe ale realităților și se va încerca -

în continuare - ca imensele scandaluri care au tensionat la maximum climatul social să fie folosite în interes politic, electoral, situația se va agrava, va deveni imprevizibilă. Nu este o concluzie cu caracter personal, ci una desprinsă din evoluția evenimentelor. Deocamdată, declarațiile de intenție devansează măsurile efective, iar “demonstrațiile de forță” nu vizează fondul chestiunii. Aceasta este situația, necosmetizată. Nu vrem să se adopte “toate măsurile”, ci doar cele strict necesare! (T.B.)

Risipa și jaful sunt trăsăturile de bază actuale. Soluții de redresare se găsesc, dar mai întâi trebuie să existe voința și decizia politică pentru o reformă de fond. Orice proces de restructurare începe de sus în jos. Din păcate, reforma economică nu poate începe decât dacă există o decizie politică clară în acest sens. Alegerile din anul 2000 ar trebui să genereze o schimbare de fond în componența și structura clasei politice. Există în fiecare partid lideri care să dorească sau să poată face eliminarea “clientelismului politic” și să asigure trecerea la promovarea valorilor? S-a pierdut deja o oportunitate de selectare democratică a valorilor prin renunțarea la modificarea adecvată a legii electorale (alegerile nominale). Alegătorii rămân practic la “mâna” liderilor politici care vor stabili listele cu deputați și senatori. Dacă se păstrează aceeași tradiție de la alegerile anterioare, selecția prin vot va fi nesemnificativă. Ce să alegi dintr-o listă fără valori sau cu valori foarte puține?

Nicolae Fildan,
președintele Filialei AGIR Constanța

(Continuare în pag. 3)

pag.

45

Întâlnirea cu
reprezentanții
Partidului
Național
Liberal

pag.

8

Construct-
Expo-

2
0
0
0

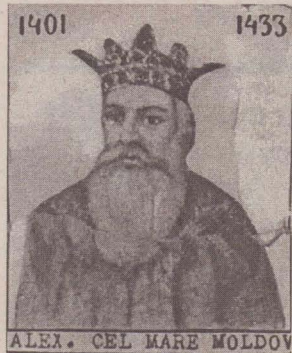
ȘTEFAN CEL MARE MOLDO

Multe din proverbele românești sunt totuși imprumutate. Unul însă - indiscutabil - este al nostru: "Schimbarea domnilor - bucuria nebulilor". Nu numai că l-am inventat, dar l-am și îndurat. Ca să ne convingem, este suficient să studiem cronologia domniilor din Principatele Românești și să le comparăm cu cele ale altor țări.

Am în față o carte editată la Paris în 1814, care cuprinde tablele genealogice ale tuturor curților domnitoare din Europa, de la originea statelor și până la acea dată. Figurează acolo și cele mai mici stătuțe din Germania sau Italia, liste de papi și baroni, duci și sultani, dar nici urmă de Moldova sau Valahia ori Transilvania. În Europa noi eram uitați de tot, poate nici n-am fost băgați în seamă vreodată.

Din acea carte am luat multe date. Le-am completat cu altele din unele enciclopedii moderne ale diferitelor țări. În "Dicționarul Enciclopedic Român" (1964, vol. II) am găsit lista completă a tuturor domniilor, regimurilor provizorii, administrațiilor de ocupație din principatele noastre. Tabelele respective conțin doar mici rectificări în comparație cu cronologia din cartea lui Nicolae Iorga "Istoria românilor pentru poporul românesc". Cunosând aceste date, putem face ceva statistic și comparații. Vom considera numai epocile de la întemeierea statului respectiv și până la timpurile moderne, când s-au introdus reguli noi (1870 pentru Franța, 1917 pentru Rusia, 1859 pentru România etc.).

Începăm cu Franța. Într-un interval de 1422 de ani (448-1870) s-au succedat 72 de regimuri. Durata medie - 20 de ani. Cea mai lungă domnie a fost a lui Ludovic al XIV-lea (72 de ani - record mondial). A domnit așa de mult, că nici

ALEX. CEL MARE MOLDOV

feciorul său și nici chiar nepotul său n-au mai apucat să ajungă pe tron. L-a urmat strănepotul - Ludovic al XV-lea, care a ocupat locul doi cu durata de 59 de ani... Se săturașeră și ei de domnit, dar și lumea se săturase de ei...

Și totuși anume atunci s-a edificat Franța ca putere mondială. În general, domniile lungi au fost binefăcătoare pentru stat. Să-i mai pomelăm aici pe Carol cel Mare (46 de ani), Ludovic cel Sfânt (44 de ani) și pe Francisc I (32 de ani).

Anglia duce contul domniilor din 836 și până astăzi. În 1157 de ani s-au perindat în fruntea statului 59 de regi și o singură diktatură (a lui Cromwell). Durata medie a unei domnii la englezi este de 19,3 ani. Pe locul întâi se situează regina Victoria, care a domnit 64 de ani (campania mondială între femei). Au mai fost și George al III-lea (60 de ani), Eduard al III-lea (50 de

Istoria fără sentimente

Reflecții "matematice"

lătit Rusia spre Apus, dar mai ales - spre Răsărit. El a domnit 51 de ani și a ocupat locul întâi - după numărul de soții, precum și după numărul de capete tăiate. Ivan al III-lea (contemporan cu Ștefan cel Mare) precum și Petru cel Mare împart locurile doi și trei cu o durată de 43 de ani. Apoi vine și Ecaterina a II-a cu 34 de ani. Soțul ei, Petru al III-lea, a stabilit recordul la termenul minim - câteva luni (rezultat obținut cu concursul soției).

După cum se știe, începând cu Alexandru I, în toate bisericile din Basarabia preoții trebuiau să se roage mai întâi pentru sănătatea țarului. Din cei 5 țări care ne-au ocărmit,

t-o. Fratele salvat s-a gândit: eu cu ce-s mai rău? Și l-a detronat pe fratele mai mare. Și s-a început o răzmeriță care a zguduțit tot imperiul.

În istoria acestor țări au existat și domnii de un an sau și mai scurte, numai că foarte puține (la turci - 2, la ruși - 6). Am ținut cont și de cei care au domnit numai câteva zile, sau au fost doar declarați (ca Ludovic al XVII-lea, Napoleon al II-lea etc.).

Să vedem acum ce a fost în istoria noastră. În Moldova, de la Dragoș (1351) și până la Unirea Principatelor din 1859 am avut 165 de diferite guvernări. Bineînțeles că domni au fost mai puțini, căci ei se rănduiau, dar fiecare răsturna-

nouă luni. Nicăieri nu se pomenește de atâtea domnii întreputte, apoi repetate. În Muntenia de câte patru ori au domnit Radu de la Afumați și Radu Mihnea. Mihai Racoviță a fost de trei ori domn al Moldovei și de două ori domn al Munteniei. Grigore II Ghica - în Moldova de patru ori și în Muntenia de două ori. Recordul îi aparține lui Constantin Mavrocordat, care a ocupat de patru ori tronul Moldovei și de șase ori pe cel al Munteniei.

Culmea tragediei a avut loc în perioada fanarioților. În Moldova, după Canteмир (1711) și până la Unire (1859) s-au succedat 57 de domnii, regimuri provizorii, administrații de ocupație ori revoluționare, iar în Muntenia, după Brâncoveanu (1714) și până la aceeași Unire au avut loc 65 de guvernări.

Marile succese în consolidarea acestor mici statelețe din răsăritul Europei au fost realizate în timpul

MICHAEL VITEAZUL MOLDO

solut accidentale. Ideea de a scrie aceste rânduri mi-a venit zilele trecute, când explicam studenților mei teoria oscilațiilor forțate. M-am gândit că și în societatea românească sunt posibile oscilații, iar oricând decizie nouă sau schimbare de orânduire (inclusiv revoluțiile) sunt un soi de factori exteriori. Închipuiți-vă că un șef fără merite indicații contradictorii muncitorilor unei uzine (sau ai unei țări...). Și dacă el face lucrul acesta prea des, colectivul respectiv nici nu reușește să execute una din decizii, că îndată îi parvine alta... Unele renovări în economie, bunăoară, dau rezultate peste 10-20 de ani. Deci, intervențiile prea frecvente în societate o fac pe aceasta să bată pasul pe loc. Nu zadarnic strămoșii noștri au creat proverbul amintit la început...

În timpurile moderne au fost create sisteme democratice care pe de o parte limitează în timp durata unei administrații, iar pe de altă parte încearcă să asigure o continuitate în mersul treburilor statului și societății. Forțele politice din republica noastră nu au nici experiență și nici cultură politică. Se prea poate că din mână unor diletanți societatea noastră să nimerescă în mâna altor conducători, tot atât de nepricepători. Iată de ce susțin poziția Congresului Intellectualității și a acelor politicieni care optează pentru stabilitatea politică, pentru continuarea activității actualului Parlament (chiar dacă nu-mi plac multii dintre parlamentari). Iar Președintele Republicii să-și facă datoria până la capăt, dar să-mi fie și mie permis să-i spun public ceea ce nu-mi place în acțiunile sale. Iar pește trei ani - vom mai vedea...

prof. Aurel Marinlicu, Universitatea Tehnică Chișinău, Republica Moldova

MATEIU BASARAB MOLDO

VASILE LUPU MOLDOVEI

CONST. BRANCOVEANU MOLDO

ani), regina Elisabeta I (45 de ani), pe timpul căreia a trăit Shakespeare. Pe timpul ei, Anglia a devenit o mare putere maritimă și a fost tăiat capul Mariei Stuart. Zilele acesteia regina Elisabeta II a celebrat 40 de ani de domnie și ar putea face modificări în clăsământ.

Austria, în 1073 de ani (din 845 până în 1918) a avut 58 de regimuri regale sau împărătești. Media - circa 18,5 ani. Austriecii au avut și ei un campion - pe Franz Iosif, care s-a menținut pe tron tocmai 68 de ani. A ocupat locul întâi, și poate că o mai ducea, dar a murit de scârba, căci vedea că pierde în primul război mondial, început de el. Locul doi la austrieci este deținut de împărăteasa Maria-Tereza (44 de ani). Ea a născut 16 copii și, având nevoie de multă zestre, ne-a șterpilit Bucovina.

Acum să vedem ce a fost în Rusia. De la Rurik (850) și până la Revoluția bolșevică din 1917, într-un interval de 1067 de ani s-au aflat la cârmă 71 de domni și țari. Pe locul întâi se situează Ivan cel Groaznic, care a

cel mai mult au domnit Nicolae I (care a retrocedat sudul Basarabiei) și Alexandru II (care a recuperat "pierderea" tatălui său) - respectiv 29 și 27 de ani. În timpul domniilor acestea (relativ lungi), statul rus s-a transformat într-o supraputere. Să nu uităm că și țarul timpurilor moderne - Stalin - a condus imperiul sovietic tocmai 31 de ani.

În sfârșit, câteva date despre Imperiul Otoman, ai cărui vasali am fost sute de ani. Turcii, în 634 de ani de monarhie - de la Osman I (1288) și până la Mehmet al VI-lea (1922) au avut 36 de sultani. Durata medie a unei domnii este de 16,6 ani. Cea mai lungă a fost domnia lui Soliman al II-lea (zis Magnificul), care a durat 46 de ani (el ajunse până sub zidurile Vienei). Încă 8 sultani au domnit peste 30 de ani. Pentru a evita lupte interne pentru tron, sultanul Mahomed al II-lea a emis un decret, care obliga pe fiecare nou sultan să-și omoare frații și pe descendenții acestora. Sultanul Mahomed al III-lea (contemporanul lui Mihai Viteazul) a sugrumat în harem 19 frați de-ai săi (i-au mai rămas rude destule - 27 de surori și încă 56 de frați de la alte mame). S-a găsit însă un singur sultan cărui i-a fost milă de frate-său și a păți-

re, apoi restabilite de putere era o adevărată catastrofă. 75 de regimuri (din 165) au durat un an sau mai puțin, iar altele 29 - mai puțin de doi ani. Stăpânirile succesive erau de orientări diferite (propolona, proturcescă etc.). Fiecare domn se răzbuina pe susținătorii rivalului său. Poate de acolo și proverbul "Schimbarea domnilor, bucuria nebulilor". Populația își lua lumea-n cap și fugea în Ardeal ori în Polonia. O asemenea tragedie n-a cunoscut nimeni în Europa.

O pagină dureroasă a fost între domniile lui Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare. Într-un interval de 25 de ani s-au succedat 17 regimuri: Ștefan al II-lea a domnit de trei ori singur și de două ori în colaborare, Petru al II-lea - o dată singur și de două ori în colaborare. De câte trei ori singuri au domnit Alexandrel și Petru Aron. Despre ce fel de administrație stabilă mai putea fi vorba? Sau ce idei mai puteau fi realizate, când pe prim-plan se situa lupta pentru dominație și răfuiala cu opoziția. Toate acestea se făceau în văzul și spre bucuria dușmanilor externi.

Principatul Moldova deține recordul mondial la durata minimă a domniilor - 3 ani și o lună. Muntenia - locul al doilea: trei ani și

celor câteva domnii relativ lungi. În Moldova i-am avut pe Alexandru cel Bun (32 de ani), pe Ștefan cel Mare (47 de ani) și pe Vasile Lupu (19 ani). În Muntenia au fost Mircea cel Bătrân (32 de ani), Matei Basarab (22 de ani) și Constantin Brâncoveanu (26 de ani). Atunci Moldova și Muntenia au trecut prin perioade de infloriri, s-au construit cetăți și mănăstiri, palate, poduri...

Domnitorii noștri războinici s-au proslăvit mai mult prin faptele lor, iar nu prin durata domniei: Vlad Tepeș - 6 ani, Mihai Viteazul - 8 ani, Ioan cel Cumplit - numai 2 ani, Petru Rareș - 16 ani (în două rânduri), Alexandru Lăpușeanu - 13 ani (tot în două rânduri), Dimitrie Cantemir - un an. Deja în timpurile moderne România a cunoscut și o domnie lungă, a lui Carol I - 48 de ani. În rest, șirul de domnii a rămas să fie doar un chin pentru elevi și învățători.

Este greu să urmărești procesul istoric, evoluția economică și culturală pe fundalul unui permanent schimb de decor și al unei succesiuni de evenimente ab-

MIRCEA BASARAB MOLDO

Premiul Român pentru Calitate - J.M. Juran

PREMIUL ROMÂN PENTRU CALITATE "J.M. JURAN"
ROMANIAN QUALITY AWARD

Menit să stimuleze, alături de alte premii naționale, interesul întreprinderilor românești de a participa activ pe piețele internaționale, recent Fundația "Premiul Român pentru Calitate - J.M. Juran" a organizat seminarul cu tema "Excelența în afaceri", având ca obiect acordarea distincției "Premiul Român pentru Calitate - J.M. Juran". Din partea AGIR a participat domnul președinte dr. ing. Mihai Mihăiță.

Programul de instituire

și lansare a acestui important premiu - acordat periodic și menit să ierarhizeze și să confere o recunoaștere, la nivel internațional, atât a calităților managerilor, cât și a performanțelor de ansamblu obținute de societățile comerciale, firmele sau agenții economici cărora li se va atribui, este sprijinit de Uniunea Europeană prin Programul PHARE. Proiectul este realizat de un consorțiu de specialiști din Austria, Anglia și România, rolul de coordonator revenind Asociației

Austrice pentru Calitate. Fundația "Premiul Român pentru Calitate - J.M. Juran" a fost constituită din 11 organizații neguvernamentale și profesionale, între care și Asociația Generală a Inginerilor din România, iar distincția a primit denumirea omului de știință american de origine română J.M. Juran, personaj de mare anvergură internațională, membru și președinte a numeroase organizații și instituții de prestigiu, membru de onoare al Academiei Române din anul 1992.

Dezastrul se amplifică și datorită faptului că cei care au avut sau au în sarcină gestionarea sau sprijinirea afacerii naționale au fost printre primii care au atentat la ea în mod direct în folos personal (cei lacomi) sau indirect, lăsându-i pe alții (cei timizi) protejați prin "cortinele" lăuate în sistemul legislativ ("vidul legislativ") și prin algoritmul politic. Practic toată lumea pierde, mai puțin cei din anturajul celor care "pun mâna" pe putere. Se va putea opri acest proces înainte de a se falimenta totul?

Sigur că este important cine consumă acești bani și în ce scopuri, dar nu putem numai să asistăm la răfuiala dintre grupările care jefuiesc practic băncile și fondurile de investiții luând apărarea unora sau altora, funcție de apartenența politică.

Cealaltă alternativă de finanțare a economiei și de atragere a fondurilor de investiții în vederea utilizării eficiente putea fi piața reglementată de capital și de mărfuri, dacă această piață ocupa rolul convenit în mecanismul economic. Dacă piața de capital ar fi fost suficient de dezvoltată, fondurile de investiții ar fi putut acționa în condiții de eficiență și siguranță maximă. Din păcate, piața de capital a fost înființată pentru optimizarea procesului de alocare și valorificare a acțiunilor rezultate din programul de privatizare în masă, după care dezvoltarea ei a fost oprită, iar piața de mărfuri a fost ignorată complet.

Restructurarea trebuia să înceapă cu crearea piețelor competitive reglementate (nucleul noi economii) și apoi demarat procesul de descentralizare și liberalizare a prețurilor, cum de altfel s-a început în toate celelalte țări foste socialiste. Până au ajuns la această concluzie, celelalte țări nu au "cautat" soluții mai mult de 2-3 ani. Crearea piețelor competitive înseamnă nu numai asigurarea unei infrastructuri funcționale proprii acestor instituții (burse, comisii naționale de supraveghere etc.), ci și o reorganizare a infrastructurii în celelalte domenii economice. Dacă analizăm cu simț de răspundere ce s-a făcut și unde am ajuns, concluzia, din păcate, este că încă nu conștientizăm faptul că adâncirea crizei de sistem economic ne poate aduce în scurt timp la colaps economic. Parafrazând un vechi proverb românesc se poate spune că toată lumea strigă că vine lupul, dar atunci când va veni într-adevăr, nu va mai exista cine să audă și să intervină să ne salveze.

ing. Ion Rozanide

ANCHETA REDACȚIEI

Pro și contra investițiilor străine

Primim, în continuare, răspunsuri de la colegii din Capitală și din alte zone ale țării, puncte de vedere care merită tot interesul deoarece - indiferent de pozițiile exprimate - se au în vedere interesele generale, modalitățile de depășire a crizei în care se află economia țării, considerându-se - pe bună dreptate - că o strategie în domeniul investițiilor străine se impune cu necesitate.

Ing. Laura Chiper - SC SELENA SA: "Citesc cu interes informațiile furnizate, sistematic, lună de lună, de Registrul Comerțului privind investițiile străine în țara noastră. Când, de la începutul anului suma cea mai mare (pe lună) investită de partenerii străini a fost de 10 milioane, mă cuprind un sentiment de jenă. Chiar acolo am ajuns? Stăm cu «mâna întinsă» la fiecare colț din acest pământ și ne pică doar bacșușii umiltoare. N-am nimic împotriva investitorilor străini serioși, dar când vezi toată această adunătură de indivizi veniți te miri de pe unde, doar cu intenția de a da câteva «tunuri», îți dai seama că, în această privință, lucrurile nu sunt deloc în ordine. Am convingerea că reglementările referitoare la domeniul de care se ocupă publicația noastră sunt total inadecvate. N-aș putea oferi o soluție globală, dar impunerea unei limite inferioare pentru fiecare investiție - să zicem 50.000 de dolari - mi se pare o măsură de neînlăturat. Acum ne lăudăm că se înființează, în medie, pe lună, 500 de societăți comerciale cu participarea unor parteneri de peste hotare. Însă, tot în medie, investiția fiecăruia nu depășește 2000 de dolari. La ce bun? Chiar nu se poate pune capăt acestei anomalii?"

Ing. Cristina Vicolleanu - SC IMPREST SA: "Lucrez într-o societate comercială în care partenerul străin (din Belgia) deține pachetul majoritar de acțiuni. Practic, deține controlul asupra întregii activități. Aportul său la constituirea capitalului social, la rețehnologizări este relativ modest, dacă ne gândim la marile companii care își au acum «vad» în România. Intervine însă un element extrem de important: partenerul străin ne oferă o largă piață de desfacere. Noi n-am fi pătruns cu produsele noastre pe multe piețe din Uniunea Europeană fără partenerul extern. Or, acesta este lucrul cel mai important - după opinia mea. Fără piață, indiferent cât de mare este contribuția investițională a partenerului străin, suntem morți. Mai mult decât atât: datorită acestui partener - care ne-a facilitat relațiile cu câteva firme din Italia și Spania - am putut încheia contracte de cooperare pentru livrări pe terțe piețe. Mai ales din Magrebul arab. Nici acolo nu putem să pătrundem fără concursul asociatului nostru. De aici trag concluzia că în aprecierea rolului investițiilor străine trebuie să pornim de la posibilitățile pe care ni le oferă pentru desfacerea producției. Rațiunea noastră de a fi nu este să producem pe stoc. Repet: piața este factorul esențial."

Ing. Dinu Sperlea - SC NEPTUN SA: "Lipsa de realism care ne joacă atâtea feste se manifestă și în tratarea temei investitorilor străini. Cât timp nu se pun în primădie interesele legate de siguranța națională, restul aspectelor vizează exclusiv probleme economice și nu politice. Adevăratul patriotism se manifestă nu prin lozinci de genul «nu ne vindem țara» sau «nu vrem ca România să devină o colonie a Vestului». Adevăratul patriotism se manifestă prin stimularea a tot ceea ce poate să fie bun pentru țară. Dacă judecăm lucrurile în acest spirit, atunci trebuie să spunem deschis că în majoritatea întreprinderilor, cu capital de stat tehnologiile anilor '70 sunt dominante, iar multe dintre acestea erau depășite moral încă de pe atunci, pentru că ne-am ghidat doar după criteriul cantitativ în materie de valută. Cum poart să fii competitiv în astfel de împrejurări? De aici decurge logic următoarea întrebare: există altă cale de aliniere rapidă la nivelurile cele mai înalte de performanță pe plan mondial decât cea de a-i aduce pe performeri în România? Eu, sincer vorbind, nu cunosc și nu cred că poate să existe. Cât despre contribuția cercetării proprii la modernizarea industriei, s-ar impune să fim serioși. Cu o alocare de 0,3 la sută din PIB, această cercetare nu poate să țină pasul cu progresele uluitoare care se înregistrează în lume."

Ing. Sima Apreotesi: TEHTON SRL: "Lucrurile se cer interpretate caz cu caz. Orice judecată de valoare care se caracterizează printr-un grad înalt de generalitate se cere privită cu circumspecție. Nu sunt de acord cu orice investiție străină (vezi cazul reventoare de privatizări abuzive), după cum nu sunt de acord cu blamarea, în bloc, a partenerilor de peste hotare care își asumă riscul (vezi ce se întâmplă pe piața financiară) - de a plasa capitalul lor într-o economie cum este cea românească. După câte cunosc, principala preocupare trebuie să fie aceea de a atrage cât mai mulți investitori serioși. Mai ales în ceea ce privește privatizarea. Nu văd cine din țară ar putea cumpăra marile combinate chimice sau siderurgice. De aceea, politica valabilă a guvernului ar fi să ia exemplul Poloniei, Cehiei, Ungariei, care au atras mari investitori străini prin crearea unui mediu favorabil de afaceri."

CĂDEREA FNI

(Urmare din pag. 1)

Desigur, analiza contextului general este o problemă complexă care ar trebui să se finalizeze cu definirea clară a modelului economic țintă, cu trecerea de la așa-zisele politici de supraviețuire la cele de restructurare de fond a infrastructurii și agenților economici și cu punerea în aplicare a unor strategii pe termen scurt, mediu și lung. Trecerea de la vorbă la fapt este dificil de făcut într-un an electoral și după o tradiție de 10 ani în care activitatea de bază a marii majorități a politicianilor s-a limitat doar la transmiterea de mesaje.

Revenind la "căderea FNI", trebuie precizat că ea era greu de evitat într-un sistem economic în care investițiile și dezvoltarea nu funcționau normal. Sistemul bancar a fost primul care s-a izolat de celelalte componente economice. Prin promovarea unor dobânzi aberant de mari a adunat toate resursele bănești de la populație și de la agenții economici. Aceste dobânzi foarte mari au împiedicat utilizarea resurselor în scopuri productive și rezultatul a fost consumarea lor fără nici o șansă de a mai fi returnați sau recuperați banii respectivi. Primele efecte ale acestui proces au fost începerea falimentării unor bănci. Dacă acest proces continuă, falimentarea generală nu mai poate fi oprită prin declarații politice. Un proces similar se întâmplă și cu fondurile de investiții.

S-a creat practic un cerc vicios. Creșterea dobânzilor împiedică dezvoltarea investițiilor și realimentarea băncilor și fondurilor de investiții, ignorându-se o lege de bază a economiei de piață: "Împrumuți bani ca să produci bani".

Perspectiva ingineriei în România

(Urmare din pag. 1)

Pregătirea personalului de execuție și de supraveghere, a personalului tehnic (inginerii și conducătorii de compartimente funcționale) și nu în ultimul rând a managerilor va trebui să realizeze o nouă orientare a acestora în aplicarea cu succes a pregătirii profesionale, asupra politicii întreprinderii în domeniul calității, a sistemelor calității, a procedurilor și instrucțiilor de lucru aplicabile în zonele de responsabilitate, a comunicării și participării la actul decizional și asupra implicării în activitatea de creație colectivă, în vederea asigurării progresului continuu al întreprinderii.

Factorul uman este cea mai valoroasă resursă a potențialului autohton. Nu mașinile, banii, materiile prime sau materialele, ci oamenii constituie forța fundamentală a dezvoltării economice, sociale și cultural-spirituale, cu condiția ca aceștia să devină competitivi, să aspire și să se implice cu curaj.

Noi elemente inedite sunt introduse în sfera managementului resurselor umane, cum ar fi: capacitatea de comunicare a oamenilor; capacitatea de elaborare a deciziilor; capacitatea de conducere; capacitatea de a crea un mediu motivațional pozitiv; capacitatea de a soluționa conflictele.

Se impun însă două concluzii cu caracter general: demnitatea umană, aprecierea individuală, sal-

țilele umane și celelalte caracteristici specifice umane, individuale și de grup sunt considerente incomparabile mai importante decât s-a crezut până în prezent, atunci când managerii iau decizii;

- "exploatarea", "manipularea" și "insensibilitatea" față de oameni nu au ce căuta în întreprinderile și organizațiile ce se doresc a fi eficiente, performante și competitive.

Rezultă necesitatea inexorabilă pentru managerii de a-și apropia, pe toate căile, fundamentele teoretice, metodologice și tehnice, prin intermediul cărora să poată aborda cu succes problemele deosebit de complexe ale universului uman, individual și de grup, fără de care nici o problemă sau obiectiv managerial general sau în domeniul managementului calității nu vor putea fi soluționate performant și competitiv.

Proprietarii, publici sau privați, vor trebui să-și aleagă managerii după noi criterii, iar personalul, de la muncitor la managerul general, va trebui să-și schimbe atitudinea și comportamentele și să-și completeze pregătirea.

Aducerea potențialului uman la nivelul cerințelor actuale reclamă costuri nesemnificative. Oamenii, readuși în miezul problemelor, vor găsi soluții pentru cele mai spinoase probleme, vor elabora și vor pune în aplicare programe de îmbunătățire continuă a proceselor recuperabile și le vor înlocui pe cele nerecuperabile, vizând mereu micșorarea costurilor și îmbunătățirea calității produselor / serviciilor la nivelul cerințelor și necesităților clienților, aflate într-o permanentă dinamică.

Inginerii din România își vor vedea astfel vocația îndeplinită.

SECȚIUNEA

în timp și spațiu

Întâlnirea conducerii AGIR
cu reprezentanții Partidului Național Liberal
O mai bună comunicare reciprocă -
premisă pentru soluții fezabile

- Nimic mai simplu decât o discuție deschisă
- Are balta pește, dar puțini știu să-l prindă
- Teoria ca teoria, dar practica ne omoară
- Punct și de la capăt

Cititorii au observat, desigur, că fiecare întâlnire cu liderii partidelor parlamentare a avut unele elemente care au particularizat-o. În ceea ce privește dialogul pe care îl vom sintetiza astăzi, se va remarca relativ lesne că oaspeții au pus accentul pe soluții, pe prezentarea viziunii proprii privind căile de soluționare a unor probleme majore ale economiei, ale societății noastre, în ansamblul ei. Acesta este motivul principal pentru care i-am acordat un spațiu mai amplu, comparativ cu celelalte întâlniri. Am considerat că cititorii noștri au dreptul la o informare cât mai concludentă. Nu este vorba aici despre "discriminări", fie ele și pozitive, ci despre obligația noastră gazetărească de a aborda diferențiat intervenții care - într-adevăr - se... diferențiază. Orice altă interpretare nu corespunde intențiilor noastre.

Așadar, Partidul Național Liberal a fost reprezentat de dl deputat Andrei Ioan Chiliman, vicepreședinte, secretar al Biroului Permanent al Camerei Deputaților și dl Eugeniu Constantinescu, consilier parlamentar.

Din partea AGIR au participat dnii dr. ing. Mihai Mihăiță, președinte, prof. dr. ing. Mircea Petrescu, vicepreședinte, prof. dr. ing. Florin Tudor Tănăsescu, prof. dr. ing. Petre Avrămoaie.

Voința comună de a colabora

Partea introductivă a schimbului de păreri a avut - dincolo de caracterul protocolar - rolul de a stabili principiile unei colaborări în vederea promovării intereselor breslei noastre. Tema a fost abordată în parametrii ei concreți, dl Chiliman precizând că a fost însărcinat de conducerea PNL să mențină un contact permanent cu AGIR.

În continuare, au fost relevate temeiurile acestei colaborări, baza constituind-o locul și rolul inginerului în economie, în societate. De asemenea, s-a vorbit - mult și la obiect - despre funcțiile AGIR.

A. I. Chiliman: "Important este ca această asociație a inginerilor să capete valențele pe care la ora actuală nu le are. Pentru că nu știu dacă e bine ca inginerii să aibă o Lege a lor. Dacă aveți un proiect de lege în sensul acesta, eu o să-l iau să-l analizez și o să discutăm «pe el». Pentru că, dacă au medicii, dacă au veterinarii, pompierii, polițiștii, poate că e bine să aibă și inginerii. Eu nu spun că e bine sau rău, vreau să citesc proiectul, să văd care sunt implicațiile. Problema mare pe care o văd acum în România este crearea Registrului Inginerilor. În toate țările există această instituție și, prin lege, trebuie creat acest Registru, care să

aibă înscrși oamenii pe baza unor date și care - nu să le dea dreptul să-și practice meseria - ci să permită cunoașterea reciprocă între ingineri. Registrul este necesar. Desigur, el trebuie să fie înființat printr-o lege, în care vor fi și diverse prevederi. Dar, spre exemplu, sunt împotriva unei prevederi care ar stipula că dacă nu ești înscris în Registru nu poți să-ți practici meseria de inginer. O astfel de prevedere te-ar obliga să te însciri chiar dacă nu vrei. Poți să fii inginer profesor doctor academician și să nu vrei să te însciri în Registru; asta nu înseamnă că îți pierzi titlul de inginer și că nu poți să-ți practici meseria. Adică, trebuie găsită o formă care să fie foarte precisă, corectă și să arate avantajele înscrisii în acest registru."

Tudor Tănăsescu: "Aici nu-i vorba despre păstrarea dreptului de profesie al inginerului, al profesorului sau al doctorului sau al academicianului; problema este dacă un inginer poate să accepte lucrări de o anumită răspundere care există și care - cum este peste tot în lume - trebuie să-i asigure realizarea la un înalt nivel profesional. O dată cu dezvoltarea sectorului privat, o dată cu apariția anumitor tipuri de lucrări cu caracter ingineresc, trebuie ca asociația profesională - într-un fel oarecare - să dea un gir pentru cei care își asumă răspunderi pentru aceste lucrări."

A. I. Chiliman: "Aici este foarte clar că trebuie să ai o diferențiere a tipurilor de ingineri, pe baza studiilor lor. Dar nu cred că girul trebuie să-l dea asociația; asociația trebuie să dea doar girul că este absolut și nimeni, de fapt, nu poate să dea girul că o lucrare a unui mare constructor este bună sau proastă."

T. Tănăsescu: "Există firme care caută ingineri pentru diverse lucrări și nu știu unde să-i găsească. «Prezența» în acest Registru dă totuși un anumit gir privind posibilitatea de a face niște lucrări bune; sigur, răspunderea este în final, așa cum ați spus și dv., penală, economică, morală."

Din nou despre Legea inginerului

Discuția s-a derulat logic în direcția stabilirii unui statut clar al inginerului, obiectiv care poate fi atins printr-o lege specifică. Tema a fost dezbătută pe larg și la întâlnirile cu alte partide parlamentare.

M. Mihăiță: "O să vedeți că proiectul nostru de lege are trei idei de bază: una - ca asociația să fie de utilitate publică, a doua - să se înființeze Registrul Inginerilor (e vorba și de o Casă, un fel de CAR al inginerilor) și a treia - instituirea Codului de etică al inginerilor. Am trimis proiectul la toate partidele din Parlament; toată lumea ne-a promis că «se rezolvă»."

A. I. Chiliman: "Eu nu promit nimic, pentru că aceasta ar însemna să mă descalific. Întotdeauna promit numai atunci când știu că fac."

M. Mihăiță: "Rugămintea noastră este ca - în Parlament - cineva să creeze un grup care să preia această inițiativă legislativă, pentru că noi nu avem acest drept. Prin urmare, ar trebui format un grup de ingineri din Parlament care să studieze această propunere, s-o îmbunătățească și să o promoveze. Și de ce vă spun că trebuie făcut lucrul acesta cât mai repede? Noi nu suntem de acord ca un partid să-și promoveze o lege proprie pentru inginerii lui. Cum știm că există deja la dv. un proiect de lege «de partid!»"

A. I. Chiliman: "Nu e legea inginerilor din PNȚCD. PNȚCD-ul și-a făcut - cu dl Barbu Pițigoi în frunte, care am auzit că e tot inginer - o Asociație a Inginerilor PNȚCD-iști. Vreau să vă spun că la partidul nostru (PNL) am desființat Organizația de Femei - la cererea liderilor de opinie - și nu mai avem decât Organizație de Tineret, unde marea majoritate sunt studenți. La PNȚCD găsești organizații de femei, ingineri, muncitori, studenți, medici ș. a. m. d. Părea mea este că un partid trebuie să aibă o singură structură și toți să fie în structura respectivă angrenați și atât. În momentul în care faci organizații de muncitori, ingineri etc., se creează o ierarhizare în interiorul partidului, care nu este bună, punându-i pe unii în situație de inferioritate, lucru care, după părerea mea, este incorect."

Dificultățile există pentru... a fi biruite

Complicatele și mult prea îndelungatele procese ale tranziției spre economia de piață au ocupat un spațiu larg în "economia" discuției. Inevitabil, s-au abordat și unele aspecte teoretice, dar - repede - s-a revenit la elementele de ordin practic.

Un exemplu îl constituie și fragmentul pe care îl prezentăm în continuare.

A. I. Chiliman: "Nimeni nu știa cum se trece de la socialism la capitalism. Invers a fost foarte simplu: băgai pe unii la pușcărie, îi omorai pe alții, dădeai trei legi mai lungi și terminai cu tot. Nici mari economiști din alte țări nu au avut soluții în momentul în care a căzut sistemul. Și toată lumea s-a trezit în situația de a învăța... făcând. Pe fondul lipsei de manageri financiari, de oameni care să poată să gândească modul în care să faci rost de bani ca să menții în funcțiune fabricile, întreprinderile - care erau toate decapitalizate tocmai de sistemul în care fuseseră până atunci gestionate, cu ierarhia aceea clară, cu ministerul, cu toate sursele care se duc într-un loc, iar de acolo se redistribuie etc. - toate aceste mecanisme dispărând, întreprinderile au ajuns de fapt în bătaia vântului: fără bani, cu niște oameni care au fost de bună credință, dar mulți au fost de rea credință și care au zis: cum să facem acum ca să profităm pen-

tru noi? Mulți au făcut lucrul acesta! ALRO Slatina a avut un mare noroc că nu a căzut pe mâna unei societăți de comerț exterior și a unor specialiști în comerțul exterior care s-o jefuiau de resurse; și-a făcut exporturile singură, din cauza aceasta a avut bani pentru rețehnologizare, din cauza asta are prețuri competitive, are beneficii apreciabile și din cauza aceasta cred că ea nu trebuie privatizată oricum, oricând. Și am spus lucrul acesta inclusiv când am fost acolo, acum două sau trei săptămâni, în fața presei locale, având toate informațiile. Noi considerăm că o întreprindere nu trebuie privatizată de dragul privatizării. Din păcate sunt presiuni politice și aceste presiuni sunt ale unor persoane interesate.

Punctul nostru de vedere este că în multe întreprinderi mari a fost jaf - iau de pildă SIDEX-ul. SIDEX-ul a căzut în mâna unor intermediari bișnițari, cu sute de firme căpușă, cu sute de firme pe care le-a creditat de fapt. Încă în ianuarie sau februarie 1997 când am mers acolo, proaspăt aleși, mai mulți deputați liberali, să vedem care este situația reală a întreprinderii, am constatat că, de fapt, se vinde marfa livrând-o cu plata la 60 de zile, care de fapt s-a transformat în multe cazuri în plată deloc sau plată la 90, la 120 de zile. A devenit astfel o bancă într-un cadru inflaționist și, de fapt, s-au pierdut bani în fiecare lună pe sistemul acesta. Nu-am vrut să-i facă restructurare de personal - trebuia să-i reducă personalul cu circa 12.000 de oameni, lucru fezabil într-o eșalonare de șoc la început și apoi o reșalonare - puteau s-o facă liniștiți, dar nu au vrut s-o facă. Noi mai vorbesc de prețurile practice. Lucru pe care o să-l găsiți la fabrica de frigider, la fabrica de autoturisme Pitești, până a pus dl Stroe piciorul în prag."

De la IMM-uri la politicile fiscale și viceversa

Între numeroase alte aspecte concrete, multe legate de spațiul de acțiune al inginerilor, s-au aflat în discuție și cele referitoare la libera inițiativă, la stimularea întreprinzătorilor mici și mijlocii. Dnii Mihăiță, Petrescu și Tănăsescu și-au exprimat propria îngrijorare, ca și a colegilor, în legătură cu falimentarea multor IMM-uri ca urmare a poverii fiscale de nesuportat. Replica dlui Chiliman a sunat astfel:

"Dumneavoastră sunteți îngrijorați de soarta IMM-urilor. Politica pe care a trebuit s-o ducem anul trecut față de IMM-uri a fost una foarte proastă. Noi anul trecut nu mai aveam un acord cu FMI, nu mai aveam sume de bani suficiente să plătim datoria externă - 3 miliarde de dolari - la care s-a adăugat Bancorex-ul. (...) Toate aceste obligații financiare noi am știut - de la început - că trebuie să le plătim singuri, fără ajutor din afară. Deci, trebuia obligatoriu să scoatem bani de la populație și să micșorăm rezerva valutară a Băncii Naționale, pentru că altă soluție nu aveam. Și dacă înțeleg minte, anul trecut, în februarie, martie și aprilie României i s-a prezis în mod clar că va intra în incapacitate de plată. În momentul în care am făcut acest efort a trebuit să-l facem cu toții, pentru că un haos financiar ca în Bulgaria ar fi dus în România poate chiar la instaurarea unei diktaturii. Iar mineriele de anul trecut au fost un model de încercare de punere a mâinii pe putere prin forță. Ele au fost coordonate de oameni care sunt cunoscuți la ora actuală. (...) Mișcările astea de fapt au urmărit atunci destabilizarea țării pentru ca România să intre în incapacitate de plată și pe fondul dezastrului economic să fie preluată puterea. (...) Noi am luat niște măsuri care, evident, nu-au convenit multora, dar care au salvat de fapt, cu resurse interne, țara de la dezastru. Realitatea este că am trăit o catastrofă iminentă. Am evitat-o în mod incorect, poate, față de IMM-uri, poate incorect față de majoritatea cetățenilor României. Dar fiecare român și-a adus contribuția la acest efort și a fost un sacrificiu care a dat rezultate. Pentru că dacă nu-l făceam, în România la ora actuală era dezastru. Și vă spun exact care era soluția preconizată: aceea a unui Consiliu Monetar. (...) Dacă s-ar fi instituit la noi un astfel de Consiliu Monetar, unde totul se calculează riguros, pornind de la productivitate, se ajungea la un salariu mediu de 20-25 dolari. Nu știu dacă înțelegeți ce ar fi însemnat asta, ca pentru un an sau doi să te duci de la 80-100 la 20-25 dolari, indiferent cine ar fi fost la putere. Or, noi am considerat în momentul respectiv că un efort al populației, al întreprinzătorilor, al economiei trebuie făcut în sensul amintit.

Anul acesta s-au dat o serie de avantaje în mod egal tuturor: reducerea impozitului pe profit, reducerea TVA-ului într-o măsură acceptabilă și, a. În funcție de cum se vor derula acordurile menționate, de cum va evolua execuția bugetului, s-ar putea să ne gândim în ultimele luni și la niște avantaje pentru IMM-uri. Un lucru este însă foarte clar: în momentul de față sunt zone în România unde există niște avantaje fiscale enorme - zonele defavorizate. Și foarte multe firme care aveau sediul în București - din cele care fac comerț - și-au mutat sediul central în zone defavorizate. În felul acesta aduc mai puțini bani bugetelor locale de aici, dar aduc mai mulți bani acolo. Crearea acestor zone cu facilități fiscale a și dat imediat celor cu idei soluția."

M. Mihăiță: "Să înțelegem de aici că puterea este și ea conștientă că țara nu se poate ridica prin taxe și impozite sufocante?"

A. I. Chiliman: "Anul trecut a fost un an cu totul special și am explicat de ce. Anul trecut noi am obținut numai 150 de milioane din agreementul cu FMI și a. m. d., pentru

că n-am vrut să respectăm ce ni se impunea, să împrumutăm 400 de milioane de dolari la niște dobânzi mari. (...) În politica aceasta - proastă, bună - pe care am dus-o anul trecut noi am contat numai pe resurse interne. 2000 e un an de relaxare, și nu-i o relaxare făcută politic, că sunt alegeri. E o relaxare pentru că datoria externă este mult mai mică - e adevărat, e o datorie internă din cauza Bancorex-ului și a Băncii Agricole - încercăm să le combinăm într-un mod rezonabil, în așa fel încât printr-o relaxare fiscală să ducem la creșterea economică, pentru ca aceasta să ducă pe urmă la bani mai mulți în buget. Și atunci, o să putem să mai ajustăm sectorial, spre exemplu, dând o serie de avantaje IMM-urilor, scăzând alte impozite etc."

Nici investitorii străini n-au fost uitați

În derularea factorilor care trebuie luați în considerare pentru depășirea crizei în care se află societatea românească s-au evocat și investitorii străini. Aici punctele de vedere au fost mai nuanțate, reprezentanții AGIR opinând că nu avem de-a face cu un panaceu universal, că multe asocieri cu parteneri externi, inclusiv în materie de privatizare, au fost eșecuri. Redăm părerea dlui A.I. Chiliman privind această temă:

"Investitori serioși am avut numai câțiva și cei câțiva au venit unii pe criterii absolut politice. (...) România a fost

marginalizată poate și din cauza clasei politice. Celelalte țări foste comuniste din vestul nostru au fost inundate de investitori străini înainte de a-și schimba realment politica economică, fiscală etc.; ei au venit și au investit. Pe urmă le-au spus schimbăți legislația, adaptați-o, faceți piața etc. Ei au spus schimbările, iar acestea au început să afecțeze economic populația, căderea economică și a nivelului de trai și a.m.d. - că la ei au venit întâi cei de dreapta, care au făcut și schimbările economice ca atare și pe urmă au venit cei de stânga. Ei, cei de stânga, au beneficiat de începutul creșterii economice. Și începutul creșterii economice, datorat însă investițiilor străine, a făcut să se îmbunătățească nivelul de trai. La noi de zece ani așteaptă lumea să vadă ceva, o schimbare în bine, dar schimbarea a tot întârziat, iar noi n-am luat măsurile care trebuie; în plus, am păstrat în funcțiune, din motive sociale reale, mari întreprinderi care merg în pierdere. Am avut această soluție să le închidem parțial, să conservăm ce se poate conserva, ca și nu mai pierdem resurse materiale și energie în produse nevendabile și să încercăm să aducem investitori străini să le cumpere. Nu a fost foarte ușor să se ia o decizie politică în sensul acesta. Și au fost cedări politice - ale noastre, din 1996 încoa - care au întârziat procesul de restructurare și de închidere a unor domenii unde practic aruncăm bani. Restrângerea acestor «găuri negre» a făcut ca spre sfârșitul anului trecut să se ajungă la un anumit echilibru. Din luna martie 2000 a început o creștere economică. Din datele pe care le avem în momentul de față, se pare că avem de-a face cu o creștere reală, deci nu mai este doar un joc de cifre. Însă ea trebuie încurajată prin o serie de măsuri. Una dintre ele, pe care noi, liberalii, vrem s-o promovăm, este reducerea TVA-ului către 16-17%, probabil la mijlocul anului, pentru a mai da un «brânc» economiei. Mai sunt și o serie de alte măsuri, cum ar fi spargerea celor trei mari monopoluri care există la ora actuală în România și care controlează practic prețurile întregii economii - e vorba de CONEL, RÔMGĂZ și PETROM. Sunt cei trei «mamufi» care trebuie spărți și puși în regim concurențial. Ei în momentul de față au monopolul total. (...)

Prin urmare, în momentul de față, fără investiții străine majore, fără o politică radicală în 1997-1998, dar cu o politică fermă cel puțin în 1999 și care continuă să fie fermă și în prezent, s-a reușit ca «găurile negre» să fie reduse ca număr și nu se mai aruncă bani în ele, direct sau indirect.

Asanarea sistemului financiar-bancar, care ne-a costat enorm anul trecut - «gaura» totală de la Bancorex în jur de 2 miliarde de dolari, de la Banca Agricolă vreo 700 de milioane, plus diferite sume de la alte bănci - deci prin asanarea și privatizarea sistemului financiar-bancar, care va fi - sperăm - terminată anul acesta, prin privatizarea unora dintre întreprinderile mari existente și care, practic, nu mai au soluție decât prin privatizare - iar unele chiar trebuie închise - și prin continuarea politicii de încurajare a dezvoltării, sunt convins că în ultimele luni ale anului, chiar dacă este un electoral, vom avea o creștere economică reală care poate să atingă 3, poate chiar 5%."

Sugestii demne de reținut...

Accentul pus pe aspectele de ordin practic au conferit discuției mai multă substanță. Remarcabil este faptul că - printr-un efort comun - s-a încercat să se clarifice multe lucruri până la capăt.

A.I. Chiliman: "Ar fi foarte interesant ca AGIR - poate împreună cu camerele de comerț - să invite firmele mari din Vest să ia contact cu școala românească, cu specialiștii români în domeniu, să-i pună împreună. Și AGIR să devină, de fapt, locul de întâlnire, catalizator. Pentru că un asemenea obiectiv nu se atinge prin politică, trebuie să se facă de aplicativ, pentru că e vorba de bani și banii trebuie să circule în zona apoliticului, nu a politicului - pentru că devin bani «incurcați» pe acolo. (...)

Problema noastră este că trebuie să știm și ce tipuri de specialiști și câți trebuie să «producem» în continuare în școlile românești.

Și o altă treabă pe care AGIR crede că trebuie să încerce să o gestioneze este de a da anumite referințe facultăților din politehnici. Pentru că, după părerea mea, aș dubla, aș tripla capacitatea facultăților de electronică și de automată - calculatoare - chiar în momentul de față, și - în schimb - aș reduce alte specialități din politehnică, pentru care pe termen mediu și lung deuseul nu mai este cert.

Și atunci, dv. ar trebui să vedeți ce se întâmplă în Occident, care sunt raporturile între diversele tipuri de specialiști, care sunt tendințele în ultimii ani și să faceți o «presiune» - sunteți profesori universitari, oameni cu o experiență reală în economia românească - să dăm o șansă României, să nu ajungem peste 15 ani să constatăm că nu avem softiști destul, să importăm softiști din Azerbaidjan sau din alte țări mai sărace. Noi trebuie să ne pregătim specialiștii de acum pe un orizont foarte larg. Și cred că AGIR ar trebui să găsească soluțiile, să îi cheme pe cei din învățământ și să încerce împreună să găsească soluții tocmai gândindu-se la viitor. Pentru că România poate să iasă foarte bine la lumină cu calitatea bună a școlilor tehnice pe care le avem. Nouă ne lipsește, la ora actuală, specialiști exact în domeniul software-ului, în domeniul electronicii, al materialelor noi, spre exemplu. (...)

Mircea Petrescu: "Aveți perfectă dreptate și eu sunt bucurat să vă ascult. Dar nenorocirea este că au devenit bătrâne catedrele facultăților; nu vin tinerii din cauza salariilor foarte mici. Trebuie purtată o discuție cu Ministerul Educației Naționale."

A.I. Chiliman: "Sunt prost plătite cadrele didactice și asta-i o altă discuție, pentru că aici putem să găsim modalități de rezolvare. Un profesor universitar nu trebuie să umble în niște pantofi uzați de zece ani și să se gândească dacă își mai cumpără o cămașă. Un profesor universitar trebuie să aibă o relaxare materială care să-i dea posibilitatea să se gândească la ce face și nu să fugă către o întreprindere nu știu care, către un consiliu de administrație ca să-și completeze veniturile."

M. Mihăiță: "Da, dar acolo e după «algoritm» și nu intră nici acolo!"

A.I. Chiliman: "Unii intră..."

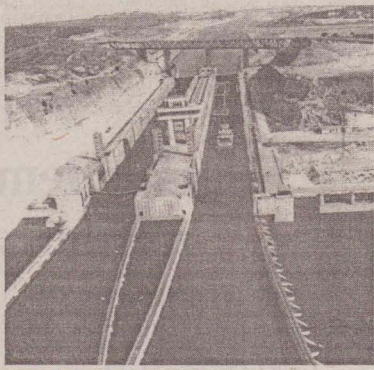
M. Mihăiță: "Vreau să vă întreb ce părere aveți despre teleworking, pentru că noi ne-am gândit să facem așa ceva în cadrul AGIR."

A.I. Chiliman: "Mi-e greu să vă spun dacă este o soluție care se poate aplica ușor. El funcționează. Și eu am intenționat să-mi instalez la mine la firmă - eram primul sașu al doilea în România care îmi făcuse așa ceva - însă am considerat că sunt costurile nejustificate, costul aparaturii în sine. Și am preferat să funcționez pe Internet. (...)

În numărul viitor vom publica partea a doua a sintezei discuțiilor cu reprezentanții PNL. Prin urmare, dacă se pot formula unele concluzii, acestea vor veni firesc după ce vom epuiza teme abordate. Dorim acum să remarcăm doar seriozitatea cu care toți oaspeții din partea partidelor parlamentare au dat curs invitației conducerii AGIR de a dezbate, împreună, cele mai importante probleme care îi frământă pe ingineri, pe toți concetățenii noștri. Au existat, din păcate, excepții. PNȚCD și PD n-au dat nici măcar curs invitației. Nu mai este, credem, nevoie să caracterizăm un astfel de comportament. Dar, să așteptăm finalul acestui "serial" de întâlniri.

Magistrala albastră

La 26 mai 1999 s-au împlinit 15 ani de la inaugurarea Canalului Dunăre-Marea Neagră. Evenimentul s-a consumat neobservat. Un coleg cu participare determinată la această realizare mi-a mărturisit stânjenit și cu un sentiment de culpabilitate că nu se vrea să vorbească despre

Dificultățile tehnice întâmpinate, volumul imens de lucrări ce depășeau potențialul economic al țării la acea dată, precum și modul de gândire sclavagist de realizare, au condus la un eșec lamentabil, lucrările fiind sistate în anul 1953. Din acea perioadă au rămas în conștiința publică senurile și conotațiile profund negative ale canalului, el fiind asimilat cu ideea de spațiu concentraționar comunist și de muncă sifică.

Nefiind de acord cu această stare de resemnare, în calitate de contemporan în viață mi-am propus să scriu aceste rânduri care să contribuie la așezarea acestei lucrări acolo unde își are locul în Istoria Construcțiilor din țara noastră.

În primul rând să recurgem la istorie. Vom vedea astfel că preocupări pentru înfăptuirea unei legături directe între Dunăre și Marea Neagră, pentru scurta distanța la portul Constanța și evitarea Deltei Dunării, au existat încă de la mijlocul secolului al XIX-lea. Tânărul agronom român Ion Ionescu de la Brad (1818-1891), cu zece ani înaintea declanșării săpăturilor la Canalul Suez, la 4 aprilie 1851 publică în "Jurnal de Constantinopol" articolul "Canal de Küstendje", în care expune importanța și eficiența acestei căi. După alipirea Dobrogei la Principatele Unite, în anul 1883, Grigore Em. Lahovary, în colaborare cu belgianul Van Drunen, publică la Bruxelles "Projet d'un Canal Danubien de Küstendje a Tchernavoda".

În 1897, inginerul român B.G. Assan, în cartea sa apărută la București, "Du role de la Roumanie dans le mouvement commercial de l'Europe avec l'Asie, l'Afrique et l'Australie" propune, de asemenea, realizarea acestui canal.

După realizarea României Mari, presa și revistele de specialitate au publicat numeroase articole în sprijinul acestui proiect. Astfel, eminentul profesor de drept internațional Nicolae Dașcovici releva faptul că viitorul canal putea fi înfăptuit "prin mijloacele noastre proprii tehnice și financiare și se va găsi sub autoritatea deplină a statului român".

În anul 1922, sub titlul "Canalul Navigabil Cernavodă-Constanța", inginerul Jean Stoescu-Dunăre publică în revista "Analele Dobrogei" un studiu competent. La fel, în anul 1929, la Timișoara apare un studiu important sub semnătura inginerilor Aurel Bărglăzan și Octavian Smighelschi.

Din cele de mai sus se desprinde concluzia că realizarea acestui proiect repre-

ea de spațiu concentraționar comunist și de muncă sifică.

După două decenii și ceva, în condiții economice favorabile, în anii '70 a fost reluată problema construirii canalului, pe baze fundamentale schimbate. Sarcina întocmirii documentației tehnice a revenit Institutului de Proiectări Transporturi Auto Navale și Aeriene care, cu un colectiv de peste 200 de ingineri și specialiști în diverse domenii, a definitivat studiile de teren, soluțiile de execuție, muncă intensă, concretizată în peste 35.000 de devize.

Organizarea șantierului s-a făcut pe principii moderne de antreprenariat, practicate pe plan mondial. Unități puternice, constituite pe osatura cadrelor cu experiență, provenite de la lucrările de deviere a căii ferate și șosele în zona Porților de Fier și de la construcțiile hidrotehnice din Constanța, cu grad mare de mecanizare, au intrat în dispozitivul de lucru de 64,2 km pe traseul Cernavodă-Medgidia-Basarabi-Agigea, diferit de traseul din 1949.

Alături de antreprizele de construcții, o contribuție au adus-o și unitățile militare de geniu (pontonierii, drumarii și căi ferate) și formațiile de tineret care au acționat ca subantreprenori, încasând valoarea prestațiilor prin situații de lucrări.

A doua concluzie ce trebuie trasă este că noul proiect, cu un nou traseu și cu parametri superiori și noul mod de organizare a execuției, diferă fundamental de proiectul din anul 1949 și trebuie eliminată confuzia care mai persistă că lucrările canalului Dunăre-Marea Neagră s-au realizat cu mână de lucru forțată, formată din deținuți politici.

Canalul Dunăre-Marea Neagră este, fără îndoială, cea mai mare lucrare de construcții realizată vreodată în țara noastră, concepută, proiectată și realizată în exclusivitate de inginerii, tehnicienii, maistrii și muncitorii constructori români. Adâncimea apei în canal la nivel normal de exploatare este de 7 m. Lățimea la bază de 70-90 m.

Construcția a necesitat 300.000.000 m³

	Lungime km	Anul punerii în funcțiune	Durata de execuție	Volum lucrări milioane m ³	
				Excavații	Betoane
Suez	161	1869	15	275	-
Corint-Grecia	5,5	1893	12	-	-
Kiel-Germania de Nord	99	1896	16	78	0,8
Panama	81	1919	34	160	3,9
Moscova-Volga	128	1936	-	154	2,9
Dunăre-Marea Neagră	64,2	1984	8	300	3,6

zintă aspirația câtorva generații de ingineri, economiști și oameni politici români și nu este o descoperire a regimului comunist instaurat în țara noastră după cel de-al doilea război mondial.

În anul 1949, sub îndemnul și cu consilierea sovietică și pe baza unei documentații tehnice superficiale, au fost declanșate lucrările pe traseul Cernavodă-Poarta Albă-Tașaul, folosindu-se în mare măsură mâna de lucru forțată, constituită din deținuți politici.

excavații de pământ și rocă, 3.600.000 m³ betoane simple și armate, peste 20.000 tone echipamente hidromecanice, peste 11.000 tone tablărie metalice pentru poduri, peste 15.000 tone confecții și piese metalice.

Ansamblul de lucrări cuprinde 2 ecluze gemene cu sasurile de 310 x 26 m, 38 de poduri rutiere și feroviare, însumând 3650 m, din care cele 6 poduri mari ce traversează Canalul reprezintă veritabile lucrări de artă cu soluții originale, 3

INTRODUCERE ÎN MANAGEMENT (II)

PROCESELE ȘI RELAȚIILE DE MANAGEMENT

Pentru realizarea obiectivelor unei firme, în cadrul acesteia se desfășoară un ansamblu de procese de muncă, procese care se împart în două mari categorii: procese de execuție și procese de management.

Procesele de execuție reprezintă ansamblul acțiunilor prin care forța de muncă acționează nemijlocit ori în mod indirect, prin intermediul unor obiecte de muncă mai speciale, asupra obiectelor muncii pentru obținerea unor produse sau servicii, sau acele acțiuni cu caracter funcțional prin care se aplică sau se pregătesc deciziile managerilor. Aceste procese sunt efectuate de persoane de execuție — muncitorii și personal care nu au funcții de conducere (ingineri, economiști, tehnicieni etc.).

Pentru procesele de management, în literatura de specialitate pot fi întâlnite mai multe definiții, fiecare din acestea definind același lucru din puncte de vedere diferite.

Astfel, procesul de management poate fi definit ca ansamblul fazelor și etapelor prin care sunt determinate obiectivele unei firme și ale subsistemelor acesteia, resursele și procesele de muncă necesare realizării lor și execuția acestora, acțiunile prin care se integrează, evaluează și controlează munca personalului folosind un complex de metode și tehnici specifice, pentru îndeplinirea cât mai eficientă a scopurilor pentru care a fost înființată firma.

Din alt punct de vedere, procesul de management este definit ca ansamblul eforturilor de gândire și acțiune prin care managerul prevede, organizează, coordonează, antrenează, evaluează și controlează activitățile dintr-o firmă, cu scopul stabilirii și realizării eficiente a obiectivelor acesteia.

Cele două definiții se întrepătrund și se completează în același timp, din ele rezultând următoarele caracteristici ale proceselor de management:

- sunt exercitate de manageri, care constituie subiectul sau sistemul conducător;
- se pot delimita o serie de componente cărora le corespund funcțiile conducerii — previziunea, organizarea, coordonarea, antrenarea și controlul - evaluarea;
- "materile prime" în cadrul acestor procese sunt informația și oamenii;
- deciziile manageriale reprezintă momentele esențiale și principalele "produse" ale procesului managerial, de calitate acestora depinzând în foarte mare măsură eficiența tuturor activităților dintr-o firmă.

Funcțiile de nivel ierarhic din firmă, procesele de muncă diferă din punct de vedere al conținutului și volumului, după cum urmează:

- la nivelul managementului inferior — șefii de birouri și de echipă — procesele de execuție sunt preponderente, procesele de management situându-se, cantitativ, pe planul doi;
- la nivelul conducerii de nivel mediu — șefii de servicii, secții și ateliere — are loc o relativă echilibrare a sarcinilor de management cu cele de execuție;

- la nivelul managementului superior — adunarea generală a acționarilor, consiliul de administrație, managerul general și managerii pe domenii sau directorii — procesele de management prezintă o amploare maximă, sarcinile de execuție fiind extrem de reduse.

Relațiile de management sunt cel de-al doilea element cuprins în definiția managementului, și ele pot fi definite ca raporturile care se stabilesc între componenții unei organizații și între aceștia și componenții altor organizații în procesele previziunii, organizării, coordonării, antrenării și control-evaluării activităților desfășurate. În general, aceste relații sunt relații interumane care iau naștere în urma acțiunii de influențare a obiectului condus (personalul de execuție) de către subiectul conducător (personalul de conducere, managerul).

În cadrul unei firme, relațiile manageriale sunt influențate de o serie de factori, care determină o triplă determinare, și anume:

- determinarea social-economică, care apare datorită influenței tipului de proprietate asupra mijloacelor de producție; într-o întreprindere privată, relațiile de management vor fi diferite de cele dintr-o întreprindere de stat (publică);
- determinarea tehnico-materială rezidă în dependența relațiilor de management de caracteristicile suportului tehnico-material al firmei (materii prime, utilaje, instalații, tehnologii etc.); unele vor fi relațiile de management într-o firmă de construcții în comparație cu o firmă de extracție de minereu sau de producție de calculatoare, spre exemplu;

- determinarea umană constă în faptul că relațiile de management sunt puternic influențate de mărimea și componența colectivității fiecărei firme (personalitatea și pregătirea managerilor, a specialiștilor și muncitorilor); unele sunt relațiile de management care se stabilesc la fabrica „Excelent” și altele la „Kraft Jacobs Suchard”.

În procesele de management desfășurate într-o întreprindere se pot manifesta mai multe tipuri de relații de management, care, funcție de natura lor, se pot clasifica în relații de autoritate, de cooperare și de control.

Rândul lor, relațiile de autoritate pot fi ierarhice, funcționale, de stat-major.

Relațiile de management sunt, prin definiție, relații interumane, de aceea ele pot fi relații de colaborare sau conflictuale.

Pentru buna funcționare a unei firme, este necesar ca, cel puțin relațiile de autoritate să fie bine stabilite, înțelese și respectate.

Într-un articol următor voi prezenta mai pe larg trăsăturile relațiilor de management, acestea fiind strâns legate de conceptele de organizare structurală (structura organizatorică) a unei firme, nivel și pondere ierarhică.

ing. ec. Mihail Balaban,
doctorand în economie

porturi (Constanța Sud, Basarabi și Cernavodă), 150 km drumuri sistematizate și asfaltate, 800 km drumuri tehnologice, 80 km cale ferată.

Acest volum imens de lucrări s-a realizat în 8 ani.

Recordul nu este numai intern. Comparând principalele date cu cele realizate la construcția marilor canale din lume (vezi tabelul), constatăm că pe primul loc se situează Canalul Dunăre-Marea Neagră.

Nu pun în discuție dacă a fost sau nu oportună data realizării acestei lucrări, dar pomesc de la ideea că azi avem în funcțiune acest Canal săpat în gheață și relieful țării. El nu poate fi demolat, ci cel mult astupat. În prezent, folosirea lui este mult sub capacitate; dar acest lucru se datorează tranziției prelungite prin care trecem, se datorează izolării noastre vremelnice pe plan internațional. Dacă lupta inițiată de președintele țării și susținută de

toți factorii politici pentru traseul petroliului Caspic și realizarea coridoarelor europene de transporturi va fi câștigată, Canalul va deveni o adevărată Magistrală Albăstră a bunăstării.

La vremea lui, Canalul a fost confiscat de Nicolae Ceaușescu. Adevărații înfăptuitori erau considerați ca simple unelte și ținți în anonimat.

Dacă la inaugurarea din 26 mai 1984, pe bordul navei „Lancia”, alături de cuplul prezidențial n-au avut loc inginerii Avădanei Chiriac, șeful proiectului, Baicu Ion, Nan Ionel și Toringhipel Laurențiu, exponenții constructorilor, cred că a venit timpul ca noi, breasla constructorilor, să corectăm această mare nedreptate. Trebuie să revenim la tradiție, să dăm valorilor noastre recunoașterea și cinstea ce li se cuvin.

ing. Ioan Lup
(Continuare în pag. 7)

Institutul Astronomic al Academiei Române Zece ani de activitate

Institutul Astronomic al Academiei Române și Comitetul Național Român de Astronomie au organizat recent la Casa Oamenilor de Știință din Capitală sesiunea anuală de comunicări științifice având ca temă "Astronomia românească în pragul secolului XXI".

În cadrul acestei manifestări s-au aniversat și cei "10 ani de activitate a Institutului Astronomic", moment subliniat în expunerea doamnei M. Stavinschi, directorul Institutului Astronomic, care a evocat realizările acestei prestigioase instituții de cercetare, momentul de vârf constituindu-l, desigur, evenimentele prilejuite de eclipsă de soare din 11 august 1999.

Specialiștii institutului

au prezentat, în cadrul amplului program de comunicări științifice, numeroase lucrări de valoare, dintre care menționăm: Cosmologia românească și astronomia extragalactică în pragul secolului 21 - autori M. Suran și N. Popescu; Observații solare la

bordul misiunilor spațiale Soho și Ulysses - autori G. Mariș și O. Mariș; E'99 - transmiterea eclipsei în direct pe Internet - autor F. Donea; E'99 - rezultatele observațiilor făcute de colectivul Facultății de Fizică, București-Măgurele - prof. M. Rusu; Ciclul solar 23, prognoză și observații - autori G. Mariș, M. Popescu ș.a.; Observații fotoelectrice multicolore la steaua pulsantă GP Andromedae - analiza preliminară a curbelor de lumină - autori V. Turcu, G. Chiș ș.a.; Rotația Pământului triaxial, teoria KAM și Dinamica în câmpul Fock, autori V. Mioc și M. Stavinschi.

ing. Ion Rozanide

REVISTA REVISTELOR

Numărul 2/2000 al revistei **INSTRUMENTAȚIA** conține la rubrica "Tema numărului" un articol despre toleranța geometrică a suprafețelor prin respectarea prevederilor sistemului GPS. Alte articole privind incertitudinea de măsurare, măsurarea umidității în aplicații industriale, controlarea apei și a energiei termice în rețele de termoficare pot fi consultate în paginile acestei reviste, alături de soluțiile prezentate pentru automatizări și control. Din sumar nu lipsesc ofertele firmelor specializate în domeniu, lideri ai pieței instrumentelor de măsurare și control.

Revista **DIALOG TEXTIL** prezintă în numărul din luna mai 2000, la rubrica "Economic", o diagnoză și o sinteză privind consumul de tricotate în România. Rubrica "Tehnic" conține

trei articole interesante despre îmbrăcămintea cu funcții terapeutice, despre dezvoltarea unor procese textile și, respectiv, despre fire compozite pentru textile tehnice realizate pe tehnologia de filare DREF. Din sumar nu lipsesc informații despre "Zilele Model", tendințele actuale și ofertele firmelor producătoare de mașini, materiale și servicii în domeniu.

TRIBUNA CONȘTIINȚILOR ne informează în numărul 21/2000 despre programul special al Guvernului României privind sprijinirea investițiilor. De asemenea, sunt prezentate noutăți din domeniul materialelor și al soluțiilor folosite în construcții, un ghid interesant privind contractele standard din domeniu și multe oferte ale firmelor de prestigiu care activează în construcții.

ȘTIRI NUCLEARE, buletinul informativ al AREN, prezintă politica nucleară a vecinilor României. În cuprins găsim o comparație privind costurile energiei nucleare în lume, un articol despre recenta conferință cu participare internațională de la Bonn, COP5, privind schimbările climatice, o serie de știri nucleare din "restul lumii" și informații privind piața nucleară și cooperările din domeniu.

Buletinul ARACO ne informează în numărul 14/15 din luna mai 2000 despre decernarea "Trofeului Calității ARACO"; de asemenea buletinul conține și o listă a proiectelor de infrastructură care privesc direct România, nelipsita rubrică "Semnal legislativ" și precizări privind indicatorul "salariul mediu brut" în ramura construcții.

Trofeul Calității ARACO - 2000 Personalitățile cărora li s-a acordat Diploma "Constructor al Secolului XX", ediția a II-a

- acad. prof. dr. ing. Dan Mateescu
- prof. dr. ing. Radu Agent
- ing. Constantin Blendea
- ing. Viorel Bogatu
- ing. Aurel Coca
- ing. Petru Cărmăzan
- ing. Anghel Enăceașu
- ing. Andrei Erdely

- dr. ing. Mircea Georgescu
- ing. Mircea Herbei
- ing. Constantin Ionescu
- dr. ing. Traian Ispas
- ing. Ion Maria
- ing. Gheorghe Marinescu
- ing. Boris Mihul
- ing. Ionel Nan
- ing. Corneliu Nistor

- ing. Gheorghe Polex
- dr. ing. Viorel Popovici
- ing. Grigore Rădulescu
- ing. Alexandru Simionescu
- ing. Gh. Andrei Sălăgeanu
- dr. ing. Petru Vernescu
- ing. Constantin Țința

Decernarea Premiilor "Prof. ing. Dimitrie Leonida"

Ediția a V-a

Manifestările care au avut loc cu prilejul decernării Premiilor Leonida au fost organizate de Muzeul Tehnic, Ministerul Culturii, AGIR, OSIM și Editura Tehnică. Acestea s-au desfășurat sub semnul gândirii: "Muzeul Tehnic trebuie să fie o școală a științei și tehnicii, o școală a tehnicii, o școală a școlilor, care folosește tuturor", exprimată de Dimitrie Leonida.

În acest an premiile au revenit: dlui Răzvan Ciucă, organizator al "Muzeului Agriculturii din România", cu sediul în Slobozia, inventatorului Eugen Pavel, autorul celui 5 volume "Istoria CFR", ing. Radu Belu și autorilor cărții "Inventatori români", realizată de AGIR în colaborare cu OSIM, respectiv domnii Petru Costinescu, N. Mihăilescu, M. Olteanu, coordonator P. Ciontu.

Cu acest prilej s-a redeschis secția "Istoria metrotegiei", închisă la 4 martie 1985, când o parte din acoperiș s-a prăbușit, sub greutatea unui strat de zăpadă.

A urmat o procesiune la cimitirul Belu, unde s-a deus o coroană la mormântul lui D. Leonida.

Mihai Olteanu

EVENTIMENTE...EVENTIMENTE...EVENTIMENTE

Miller Freeman Deutschland GmbH anunță organizarea Conferinței și Expoziției Comerciale Mondiale ALUMINIUL 2000, care va avea loc la Essen, Germania, în perioada 20-22 septembrie 2000.

Conferința are ca temă centrală soluțiile pe bază de aluminiu pentru proiectarea produselor, cu aplicații în transporturi și construcții.

Informații suplimentare se pot obține de la: I. V. Britta Wirtz, Project Manager, Miller Freeman Deutschland GmbH, Völklinger Str. 4, D-40219, Düsseldorf, la tel.: 0049(0)211-90191-202, e-mail: bwirtz@unmf.com, sau ajung@unmf.com.

Societatea pentru Mecanică Experimentală din S.U.A. organizează Conferința și Expoziția privind

dinamica structurală IMAC XIX, cu tema "Direcții viitoare în dinamica structurală", la Hyatt Orlando, Kissimmee, Florida, în perioada 5-8 februarie 2001.

Informații suplimentare se pot obține de la Society for Experimental Mechanics Inc., 7 School Street, Bethel, CT 06801, tel.: 203-790-6373, fax: 203-790-4472, de la Katherine M. Ramsay, Conference Manager, e-mail: meetings@sem1.com, Michelle Skurat, Registration and Web Manager, e-mail: semweb@sem1.com, Joni Virgilio, Exhibit and Advertising Manager, etexp@sem1.com, Patricia K. Deuschle, e-mail: pat@sem1.com.

Uniunea Tehnico-Științifică a Inginerilor Mecanici din Bulgaria, împreună cu Academia Euro-

peană pentru Management Industrial anunță organizarea celui de-al III-lea Congres Internațional al Tehnologilor Inginerești Mecanice, care va avea loc la Sofia, în perioada 24 - 26 mai 2001, temele fiind grupate în două mari categorii: inginerie mecanică și inginerie industrială.

Data limită de primire a rezumatelor lucrărilor este 30 iulie 2000.

Informații suplimentare se pot obține de la Comitetul de Organizare, la adresa: Mechanical Engineering Technologies '01, Scientific-Technical Union of Mechanical Engineering, Rakovski Str. 108, Sofia 1000, Bulgaria, tel./fax: +3592 9862240, e-mail: damianov@ttm.bg, nts.bg@hotmail.com.

ing. Laurențiu Popescu

Magistrala albastră

(Urmare din pag. 6)

Pe vremea regelui Carol I, marii constructori ca Anghel Saligny, Gheorghe Duca, Elie Radu, Ion Băulescu au fost distinși cu titluri și onoruri, au fost aleși în Academia Română, li s-au înălțat busturi și monumente, localități și străzi au primit numele lor.

De ce noi astăzi persistăm în confiscarea acestui veritabil record al constructorilor români? De ce nu ne gândim ca undeva, la intrarea în Canal sau sus

pe culmile Strajei, să ridicăm un monument în cinstea constructorilor Canalului, pe pedestal dăruind numele acestora așa cum există la marile canale ale lumii?

De ce Academia Română sau alte academii nu consideră că marii constructori - care nu știu cum să scrie sau nu au timp și-ar cinsti locul ce li s-ar oferi?

Autoritățile locale se întrec în a atribui nume noi străzilor. De ce nu se atribuie ecluzelor, străzilor de pe traseul Canalului, numele celor care le-au în-

făptuit? (Felicitări dlui ministru Băescu pentru că a atribuit numele inginerului Georgian Costin unei stații de metrou.)

În încheiere aș vrea să subliniez că această lucrare grandioasă, împotriva vicisitudinilor timpului în care s-a realizat, este un examen de capacitate pentru geniul constructor românesc. Acest lucru nu ni-l poate contesta nimeni. Așa încât, iubite coleg care m-ai provocat să scriu aceste rânduri, te rog să nu-ți fie rușine de ce ai făcut: dimpotrivă!

Fundația "Premiul Român pentru Calitate - J.M.Juran" se află în procesul de acordare pentru prima dată în România a Premiului Român pentru Calitate - J.M.Juran (PRC-JMJ). Organizațiile candidate la acest premiu pentru Excelența în Afaceri pot fi din categoria organizațiilor mari (cu >250 de angajați), a producției sau de prestări servicii, a organizațiilor mici (cu <250 de angajați), a organizațiilor din sectorul public și a organizațiilor neguvernamentale (ONG).

Firmele cu capital românesc, străin sau mixt, înregistrate în România, indiferent de natura proprietarului, sunt înștiințate că pot candida la PRC-JMJ pentru anul 2000, dacă îndeplinesc condițiile de admitere precizate în "Broșura de Candidatură" (Ediția I - Mai 2000), care poate fi împrumutată pe timp de trei luni de la secretariatul Fundației PRC - JMJ (telefon/fax 00 40 1 310 22 74) sau de la secretariatul Asociației Române pentru Calitate - ARC (telefon 00 40 1 224 03 08; 00 40 1 224 10 52 și fax 00 40 1 224 29 01).

Termenul limită de predare a dosarelor de candidatură la secretariatul Fundației PRC - JMJ este de 14 iulie 2000.

Dacă îndepliniți condițiile de admitere merită să candidați.

Construct- Expo-2000

Cea de-a VII-a ediție a expoziției internaționale specializate "Construct-Expo-2000" pentru tehnologii, materiale, instalații, mașini și utilaje pentru construcții și arhitectură, organizată în perioada 9-13 mai 2000 de Romexpo SA, a reprezentat un moment de vârf ce a marcat spectaculos piața de construcții din România.

Cele 680 de firme expozante, din care 554 societăți comerciale și întreprinderi de construcții-montaj, unități producătoare de echipamente, dispozitive, materiale de construcții și instalații, precum și 126 de companii și firme străine din 19 țări, au constituit cea mai cuprinzătoare și dinamică piață de construcții a momentului. Prin varietatea și volumul ofertelor, firmele expozante au reușit să capteze potențialul și cerințele pieții interne, deschizând practic o multitudine de acțiuni orientate pe afaceri și încheierea de contracte pentru furnizarea de tehnologii, materiale, echipamente sau efectuarea de lucrări de construcții.

Președintele CCIRMB și președintele-director general al Romexpo, dl George Cojocaru, afirma la deschiderea oficială a

"Construct-Expo-2000" că: "...Industria construcțiilor este și un domeniu al afacerilor; acolo unde se mișcă macaralele, se mișcă întreaga economie a țării", adevăr ce vine să confirme că astfel de manifestări, cu o participare largă de ingineri constructori, arhitecți, specialiști și manageri, contribuie la relansarea și revigorarea industriei construcțiilor din țara noastră, una din ramurile economice cu un potențial deosebit, dar deocamdată insuficient valorificat.

Printr-o politică antreprenorială plină de riscuri, multe unități din sectorul privat, care deține ponderea în ramura industriei construcțiilor, s-au impli-

cat în acțiuni de cooperare și parteneriat, au participat la licitații în țară și străinătate, reușind ca prin performanțele manageriale și de calitate să obțină rezultate economice remarcabile.

Decizia de recordare a României la cele două coridoare rutiere europene, IV și IX, ca și la cel navigabil, VII, pe Dunăre, va însemna o deschidere importantă și un volum foarte mare de lucrări în infrastructură, precum și accesul la finanțări internaționale deja stabilite; se vor extinde o serie de acțiuni de cooperare și pe alte piețe, îndeosebi în Turcia și zona Balcanilor.

Ing. Ion Rozanide

Ingineria internațională în FORD TRANSIT

Sub deviza "Clientul creează mașina", liderul mondial de produse și servicii în industria de autovehicule - FORD - prin reprezentanța sa în România - ROMCAR, a lansat recent noul model de vehicul comercial, FORD TRANSIT.

Programul internațional Transit, ce a stat la baza proiectării și execuției noului model, a beneficiat de un puternic nucleu de proiectare și inginerie tehnologică.

Cei mai buni ingineri în

domeniul construcției de autovehicule au fost grupați la Centrul Ford de Fabricație a Camioanelor din Dearborn, Michigan (SUA), considerat patria proiectării și dezvoltării construcției de camioane, furgoane comerciale și mașini sport din întreaga lume. Echipa internațională de ingineri și designeri, cu sprijinul centrelor tehnice de proiectare din Anglia, Belgia și Germania și prin utilizarea extensivă a proiectării asistate de calculator (CAD) și a

celor mai noi tehnologii și materiale, a realizat noul model TRANSIT, care prin înaltele standarde de calitate, se situează pe primul loc în clasa sa, privind: funcționalitatea spațiului de încărcare; utilizarea unei platforme comune atât pentru vehiculele cu tracțiune pe față cât și pentru cele cu tracțiune pe spate; maximizarea sarcinilor utile; utilizarea noilor motoare de tracțiune DURA TORQ Turbo-Diesel, cu patru supape pe cilindru - o noutate absolută pentru vehiculele comerciale, cu o capacitate de 2 l și 2,4 l și puteri de 75 CP, 90 CP și 120 CP; varianta pe benzină, pentru modelul DOHC de 2,3 l cu tracțiune pe spate; noul sistem de transmisie și ambreiaj cu lise de 254 mm și acționare hidrolică de eliberare cu autoreglare; costuri reduse de întreținere, în raport cu modelele simila-

re fabricate de Mercedes, VW, Renault și Fiat; durabilitate, fiabilitate, rezistență și calitate; siguranță în exploatarea la cel mai înalt nivel.

Lansarea noului TRANSIT pe piața românească s-a făcut în cadrul unei caravane compusă din 9 vehicule, ce au fost supuse unor drive-test-uri, eveniment ce a reeditat lansarea europeană din

Spania, Slovenia, Croația și Bulgaria.

Ford Motor Company, prin noul model TRANSIT-V184, destinat transportului de mărfuri și persoane, își confirmă poziția de lider al pieții europene de vehicule comerciale, în România modelul urmând a fi distribuit prin administratorii de flote din centrele de desfacere aparținând rețelei Romcar-Ford.

dovedit și alte două variante ale acestui virus: "Funny news" și "Joke", identificate de societatea informatică germană, dar FBI a anunțat deja că și alte variante ale virusului au fost descoperite.

Originea virusului pare a fi un furnizor de accesorii din Filipine, Sky Internet, care va fi supus analizei experților, pentru a stăvili expansiunea acestui virus pe mapamond.

Peste 10 milioane de calculatoare din majoritatea continentelor au fost afectate, multe dintre ele aparținând unor instituții guvernamentale din SUA și Europa, serverele e-mail ale multor companii din Marea Britanie, SUA, Germania, Spania, Hong-Kong și chiar din România fiind atacate de cel mai agresiv virus cunoscut până în prezent.

ing. Ion Rozanide

False declarații de iubire

După ce alarma dată în lumea informaticii privind virusul Y2K s-a dovedit încă din prima parte a anului 2000 a fi fără nici un efect major, iată că la începutul lunii mai, rețelele mondiale de calculatoare au fost date peste cap de "nevinovatul" virus informatic "I love you".

Aparținând clasei de viruși de tip "worm" (vierme), acesta are calitatea de a se transmite rapid sub forma unui curier electronic cu indicativul "ILO-VEYOU" și are un attachment conexe codificat de firmă "LOVE-LETTER-FOR-YOU.TXT.vbs". În momentul în

care destinatarul deschide acest fișier, virusul se activează distrugând sau reînvenind o parte din informațiile stocate pe hard-discul calculatoarelor și se propagă de la o cutie poștală la alta, utilizând listele de adrese ale fiecărei firme sau persoane ce dețin computere echipate cu programul de operare Microsoft Windows, iar acestea, potrivit statisticilor, reprezintă o pondere de peste 80%. La fel de periculoase s-au

FĂRĂ ECHIVOC

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							#			
2									#	
3										
4					#					
5		#								
6						#				
7							#			
8								#		
9									#	
10	#									

Orizontal: 1. Acoperire perfectă pentru o bandă - Treaba leneșului. 2. Recunoscut. 3. Ca Leul... din Damasc (pl.) - Extreme sportive. 4. A produce noutăți - Șmecherie. 5. Poate fi poștală, funciuară, sau de... bucate - Aflată între dealuri. 6. În România, la Iași! - Tăiat pe margini! - Elementul 45 (simb.). 7. Ieșite din mare - Sfârșeală cu fofează. 8. Substituit de... cafea - Rezultat al infidelității cabaline. 9. Atac impetuos - E o fricoasă. 10. Suprafața pământului - A fost arbitru la... Mărul de Aur.

Vertical: 1. Accidente circulatorii. 2. Așa să fie! - Aflat în completare. 3. Termen... echivalent - Amestec monetar. 4. Aflat la vârf - Ca și obiectiv. 5. Nucleul unui atom! - Ținta criticilor. 6. Fost prefect de poliție - 95! 7. Ceva ce vine din inimă (fem.). 8. Materia primă a unui borș clasic - E un capăt de țară. 9. Așezat - Factor primordial la numirea cuiva (pl.). 10. Fără nici o ostilitate - Trecut prin răzătoare.

Cuvânt mai rar: ȘTIR.

Claudiu-Viorel Săvulescu

Rezolvarea careului din nr. trecut
Orizontal: 1. CAPITULATA. 2. ASEMĂNĂTOR. 3. REN - RATATA. 4. OZANA - U - AC. 5. - OL - MORAL. 6. ANIMA - AMIC. 7. GAZA - S - ATU. 8. ATACATE. 9. PARASUTATA. 10. A - ETIC - MIT.

Opiniile publicate în ziarul "Univers Ingineresc" aparțin autorilor și nu reprezintă punctele de vedere ale vreunor partide, grupări sau formațiuni politice.

Conform art. 205-206 C.P., întreaga răspundere juridică pentru conținutul articolelor revine exclusiv autorilor acestora.
Tipar: RH PRINTING S.R.L., Calea Plevnei nr. 114, sector 1, București, Tel.: 637.24.70

ASOCIAȚIA GENERALĂ A INGINERILOR DIN ROMÂNIA

UNIVERS INGINERESC
ISSN 1223 - 0294

Colegiul director:
prof.ing. Aristide Dodu
prof.dr.ing. Dan Ghiocel
dr.ing. Mihai Mihăiță
ing. Viorica Anghelie Mocanu
prof.dr.doc.ing. Dumitru Teaciu
acad. Radu Voinea

Redactor-sef:
Alexandru Mărculescu
Colaboratori:
d.rec. Teodor Brates
ing. Ion Rozanide
ing. Mihai Olteneanu

Correspondenți:
ing. Gheorghe Moraru (Galați)
Eugen Răpă (Iași)
Procesare texte:
ing. Gabriela Dumitrescu
Secretariat de redacție, paginat comp.
inf. Camelia Bogoi
Producție-Difuzare:
Georgeta Pupezescu

Redacția:
Calea Victoriei nr.118
București
Tel.: 659.22.75, 659.41.60
Fax: 312.55.31
E-mail: agr@starnets.ro
lscurei@starnets.ro
http://ro-ing.hypermart.net

DIN VÂRFUL PENITEI

Ucenicie

În area societate
Unde ești furat pe față,
Chiar și cinstea se învață
... Pe furate!

prof. dr. ing. Corneliu Brebente